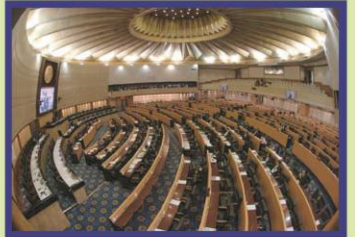

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกพระราชบัญญัติสมการค่า พ.ศ. ๒๕๐๙

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ.พ. ๘๘/๒๕๕๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

เหตุผล

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคมการค้าวันแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน นอกจากนี้ การควบคุมการดำเนินงานของสมาคมการค้าโดยกำหนดข้อห้ามดำเนินการที่มีผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจนั้น ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า และกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการใช้บังคับเป็นการเฉพาะแล้ว สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๐ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑. ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสมาคมนั้นยังมีฐานะเป็นสมาคมที่เป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๔)

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๓. กำหนดให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ส่งมอบเอกสารและหลักฐานทั้งปวงที่ได้รับไว้หรือจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แก่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๔. กำหนดให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มีหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้สมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗ ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖)

๕. กำหนดให้คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นคำขอจดทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการจดทะเบียนต่อไป (ร่างมาตรา ๗)

๖. กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดที่อ้างถึงสมาคมการค้าหรือสมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า ให้ถือว่าอ้างถึงสมาคมการค้าที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๔ และสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมหรือวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน (ร่างมาตรา ๘)

๗. กำหนดให้พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป เพื่อประโยชน์ในการบังคับการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓๗* แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกิน ๓ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙)

* พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๓๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๓๗ ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ การควบคุม การเลิก และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในส่วนนี้ ทั้งนี้ ให้ใช้คำว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” แทนคำว่า “รัฐมนตรี” คำว่า “สำนักงาน” แทนคำว่า “นายทะเบียน” คำว่า “สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์” แทนคำว่า “สมาคมการค้า” และให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้”

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

มีดังนี้

๑. ทำให้เกิดความสอดคล้องกับหลักเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรวมตัวกันเป็นสมาคมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตและจดทะเบียน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หากสมาคมใดประสงค์จะเป็นนิติบุคคลจะต้องมาจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ทำให้เกิดทางเลือกแก่สมาคมการค้าซึ่งเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ โดยไม่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกกฎหมาย และเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนี้ท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวศศิพรรณ พวงพันธ์	นิติกรชำนาญการ
นายทศวิญห์ เกียรติทัตต์	วิทยากรชำนาญการ
นางพวงผกา วรศิลป์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
นางสาวศิริพร แซ่ลี	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย	โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย (เรื่องเสรีจที่ ๘๒๗-๘๒๙/๒๕๕๘) - ๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(เรื่องเสรีจที่ ๘๒๗-๘๒๙/๒๕๕๘) - ๗ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. - ๑๒ -
- สมาคมการค้า - ๑๓ -

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ (๑)
- : พระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ (๒๖)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๑๑๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๓๑)

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- : ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓๒)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)..... (๓๖)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

๑.๒ เหตุผล

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคมการค้าไว้แต่จะได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียนเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน นอกจากนี้ การควบคุมการดำเนินงานของสมาคมการค้าโดยกำหนดข้อห้ามดำเนินการที่มีผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจนั้น ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า และกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการใช้บังคับเป็นการเฉพาะแล้ว สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕. มาตรารักษาการ (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ภายใต้งบบังคับมาตรา ๙ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

(๒) พระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

๖.๒ กำหนดให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสมาคมนั้นยังมีฐานะเป็นสมาคมที่เป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสมาคมนั้นยังมีฐานะเป็นสมาคมที่เป็นนิติบุคคล

เมื่อได้แจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ต่อไป

ในกรณีที่ข้อบังคับของสมาคมตามวรรคหนึ่งยังมีรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๙๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แจ้งให้สมาคมดังกล่าวทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขข้อบังคับให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด

เมื่อมีความจำเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่งออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

๖.๓ กำหนดให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ส่งมอบเอกสารและหลักฐานทั้งปวงที่ได้รับไว้หรือจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แก่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ส่งมอบเอกสารและหลักฐานทั้งปวงที่ได้รับไว้หรือจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แก่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๔ กำหนดให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มีหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้สมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗ ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มีหน้าที่แจ้งเป็นหนังสือให้สมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗ ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๕ กำหนดให้คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นคำขอจดทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการจดทะเบียนต่อไป (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นคำขอจดทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการจดทะเบียนต่อไป ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ คืนคำขอ พร้อมทั้งเอกสาร และหลักฐาน และค่าธรรมเนียมที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยไม่ชักช้า ในกรณีที่คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าตามวรรคหนึ่งมีรายการหรือเอกสารและหลักฐานยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไขหรือส่งเอกสารและหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด มิฉะนั้น ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการจดทะเบียนต่อไป

๖.๖ กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดที่อ้างถึงสมาคมการค้าหรือสมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า ให้ถือว่าอ้างถึงสมาคมการค้าที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๔ และสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมหรือวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใดที่อ้างถึงสมาคมการค้าหรือสมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า ให้ถือว่าอ้างถึงสมาคมการค้าที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๔ และสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมหรือวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

๖.๗ กำหนดให้พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป เพื่อประโยชน์ในการบังคับการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓๗* แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการบังคับการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินสามปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

* พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๓๗ บัญญัติว่า

“มาตรา ๒๓๗ ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ การควบคุม การเลิก และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในส่วนนี้ ทั้งนี้ ให้ใช้คำว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” แทนคำว่า “รัฐมนตรี” คำว่า “สำนักงาน” แทนคำว่า “นายทะเบียน” คำว่า “สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์” แทนคำว่า “สมาคมการค้า” และให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้”

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด
สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ

๒. ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ความเป็นมา

คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น โดยได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็นเพื่อทำหน้าที่ศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น และรายงานผลการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายตามอำนาจหน้าที่ที่คณะอนุกรรมการฯ ได้รับมอบหมาย คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมแล้วเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงเห็นควรเสนอให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เพื่อพิจารณา

ต่อมาคณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับตามที่คณะอนุกรรมการฯ เสนอ และเห็นควรเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป

๔. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๔.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

(๑) ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ รวมทั้งกำหนดทางเลือกแก่สมาคมการค้าซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ และเมื่อได้แจ้งแล้ว ให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) กำหนดให้การก่อตั้งสมาคมไม่ว่าจะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่ ต้องไม่กระทำการที่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน โดยให้สมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ใช้ชื่อที่มีคำว่า “สมาคม” และคำว่า “จดทะเบียน” ประกอบกับชื่อของสมาคม เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณชน

(๓) กำหนดความผิดสำหรับผู้ที่ใช้คำว่า “สมาคม” และคำว่า “จดทะเบียน” ประกอบกับชื่อสมาคม โดยมีได้เป็นสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกำหนดความผิดรวมทั้งบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ใช้ชื่อสมาคมในการดำเนินกิจการที่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

๔.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ประกอบกับวัตถุประสงค์ในการตราพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เนื่องจากในช่วงเวลานั้น การแข่งขันทางการค้ายังไม่มี ความเข้มแข็งหากปล่อยให้มีการรวมกันเป็นสมาคมการค้าได้โดยไม่มี การควบคุมก็อาจก่อให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้าหรือตลาดการเงินทั้งในประเทศ และนอกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนการครองชีพของประชาชนได้ อย่างไรก็ดี หากรัฐมุ่งประสงค์ที่จะคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจแล้ว รัฐสามารถดำเนินการได้โดยการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องดังกล่าวได้โดยตรง ซึ่งในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับแล้ว

(๒) ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๘๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนดให้ การจัดตั้งสมาคมจะต้องมาจดทะเบียน จึงจะใช้คำว่า “สมาคม” ประกอบชื่อได้ ซึ่งรวมถึงกรณี การรวมกันเป็นสมาคมของบุคคลที่ไม่ประสงค์จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลก็ต้องตกอยู่ภายใต้บังคับ บทบัญญัติดังกล่าวด้วยเช่นกัน ซึ่งบทบัญญัติในลักษณะนี้เป็นการจำกัดเสรีภาพในการรวมกันเป็น สมาคมของประชาชน ดังนั้น จึงควรกำหนดให้เฉพาะสมาคมที่ประสงค์จะมีสถานะเป็นนิติบุคคล ต้องจดทะเบียน และเพื่อประโยชน์ในการทำนิติกรรมต่าง ๆ สมควรกำหนดให้สมาคมที่จดทะเบียนไว้ กับรัฐต้องใช้คำว่า “สมาคม” และคำว่า “จดทะเบียน” ประกอบกับชื่อของสมาคมด้วยเพื่อให้ ประชาชนทั่วไปมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานะทางกฎหมายของสมาคม

(๓) ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่พระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๙ มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิด
และบทลงโทษเกี่ยวกับสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เมื่อมีการแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตาม (๒) จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการกำหนด
ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ
ให้สอดคล้องกัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติยกเลิก
พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วน
จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ
เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจที่กำหนดไว้ในหัวข้อก่อน

๔.๓ ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข

เพื่อให้การรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมของบุคคลซึ่งเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐาน
ของบุคคลได้รับความคุ้มครอง จึงควรยกเลิกกฎหมายหรือแก้ไขกฎหมายที่จำกัดเสรีภาพดังกล่าว
 อีกทั้งแก้ไขกฎหมายเพื่อกำหนดทางเลือกให้แก่สมาคมที่ประสงค์จะจดทะเบียนและมีฐานะเป็น
นิติบุคคล ซึ่งกรณีดังกล่าวจะเป็นการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมและรักษาความสงบเรียบร้อย
หรือศีลธรรมอันดีของประชาชนด้วย

๔.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจ

ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (บทบัญญัติว่าด้วยสมาคม) รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติกำหนด
ความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๙

๔.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ไม่มี

๔.๖ เหตุผลที่แสดงว่ามาตรการที่กำหนดจะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

เมื่อมีการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประชาชนจะไม่ถูกจำกัดเสรีภาพ
ในการรวมกันเป็นสมาคม และยังคงให้อำนาจแก่หน่วยงานของรัฐในการตรวจสอบการดำเนินงานของ
สมาคมให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย รวมทั้งเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนด้วย

๕. ผู้ทำภารกิจ

หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทย

๖. ความจำเป็นในการออกกฎหมาย

๖.๑ เหตุผลในการตรากฎหมาย

เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคม จึงสมควรยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๖.๒ การใช้บังคับของกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ใช้บังคับกับทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร และมีผลทันที

๖.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

เมื่อยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ แล้ว สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ จะยังคงเป็นสมาคมอยู่แต่ไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล หากสมาคมการค้าดังกล่าวประสงค์จะเป็นสมาคมที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ให้มีหนังสือแจ้งนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยที่ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสมาคมนั้นยังมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ในส่วนของการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีผลให้การรวมกันเป็นสมาคมต้องมีใช้เป็นการหากผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และกระทำได้โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน แต่หากประสงค์จะก่อตั้งสมาคมโดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล จะต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียน และปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และใช้คำว่า “จดทะเบียน” ประกอบชื่อสมาคม เพื่อให้ทราบว่าเป็นสมาคมนิติบุคคลอันเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณชน โดยจะมีผลบังคับถึงสมาคมต่าง ๆ ที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ด้วย หากฝ่าฝืนก็จะมีโทษตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ

๗. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๗.๑ มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่

ไม่มี

๗.๒ เหตุผลที่ไม่สมควรยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายอื่นที่มีอยู่เดิม

ไม่มี

๘. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

๘.๑ ผู้ซึ่งถูกกระทบโดยกฎหมาย

สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกกฎหมายดังกล่าว หากประสงค์จะมีสภาพเป็นนิติบุคคล

จะต้องมีหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ภายในระยะเวลา
ที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้สมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะต้องใช้
คำว่า “จดทะเบียน” ประกอบชื่อสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๘.๒ ภาระหน้าที่ที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่ถูกกฎหมายบังคับใช้

หากสมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า
พ.ศ. ๒๕๐๙ ประสงค์จะเป็นสมาคมที่จดทะเบียนและมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ สมาคมดังกล่าวต้องแจ้งความประสงค์ต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบรรดาสมาคม
ที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต้องใช้คำว่า “จดทะเบียน” ประกอบชื่อ
ของสมาคมภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘.๓ สิทธิและเสรีภาพที่ถูกจำกัด

ไม่มี

๘.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

เสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนได้รับการคุ้มครอง

๘.๕ ความยุ่งยากที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามกฎหมาย

ไม่มี เนื่องจากการรับจดทะเบียนจัดตั้งสมาคมเป็นการดำเนินการตามอำนาจ
หน้าที่ปกติของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยอยู่แล้ว

๘.๖ ความคุ้มค่าของภารกิจเมื่อคำนึงถึงงบประมาณที่ต้องใช้ ภาระหน้าที่
ที่เกิดขึ้นกับประชาชนและการที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัตินี้ อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามปกติของ
หน่วยงานผู้รักษาการตามกฎหมาย จึงไม่ได้สร้างภาระแก่งบประมาณเพิ่มขึ้น และไม่มี การจำกัดสิทธิ
เสรีภาพของประชาชน ในทางตรงข้ามร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้จะทำให้ประชาชนมีเสรีภาพ
ในการรวมกันเป็นสมาคมเพิ่มขึ้น จึงมีความคุ้มค่าที่จะดำเนินการ

๙. ความพร้อมของรัฐ

๙.๑ ความพร้อมของรัฐ

(๑) กำลังคนและอุปกรณ์หลักที่คาดว่าจะต้องใช้

การดำเนินการกิจตามร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ใช้กำลังคน
และอุปกรณ์ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องจัดหาหรือจัดจ้างเพิ่มเติม

(๒) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องมี

การดำเนินการกิจตามร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ใช้เจ้าหน้าที่
ซึ่งมีคุณวุฒิและประสบการณ์ ซึ่งมีอัตรากำลังอยู่แล้วในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอยู่แล้ว

(๓) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้

การดำเนินการกิจตามร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ใช้งบประมาณ
ตามปกติของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งมีอยู่แล้ว โดยไม่จำเป็นต้องตั้งงบประมาณพิเศษหรือจัดหา
เงินอุดหนุนพิเศษแต่อย่างใด

๙.๒ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กฎหมายผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

๑๐. ข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

ไม่มี เนื่องจากไม่มีหน่วยงานอื่นที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกัน

๑๑. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

วิธีการทำงานและการตรวจสอบเป็นการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามปกติ

๑๒. มาตรการป้องกันมิให้มีการตรานุญาตที่เป็นการขยายอำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลจนเกินสมควร

ไม่มี เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการตรานุญาตเพื่อรองรับการใช้มาตรการตามกฎหมายแต่อย่างใด

๑๓. การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว โดยวิธีการดังต่อไปนี้

๑๓.๑ ได้มีหนังสือขอความเห็นเกี่ยวกับร่างกฎหมายทั้งสามฉบับ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งได้สอบถามความเห็นไปยังสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องแล้ว

๑๓.๒ จัดการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ในการประชุมคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ณ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๓.๓ ได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย รวมถึงข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง

เรื่องเสรีจที่ ๘๒๗-๘๒๙/๒๕๕๘

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด
บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

โดยที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เห็นสมควรปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น และในการดำเนินการดังกล่าว คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น เพื่อทำหน้าที่ศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่การประกอบอาชีพหรือธุรกิจของบุคคลโดยไม่จำเป็น คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมแล้วเห็นว่า กฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือที่ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนโดยไม่จำเป็น จึงเห็นควรเสนอให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รวมทั้งพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด

สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑.๑ ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ รวมทั้งกำหนดทางเลือกแก่สมาคมการค้าซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ เพื่อมิให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับความกระทบจากการยกเลิกกฎหมายดังกล่าว และเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๑.๒ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องการรวมกันเป็นสมาคมของบุคคล โดยกำหนดให้การรวมกันเป็นสมาคมกระทำได้โดยไม่จำเป็นต้องจดทะเบียน แต่การก่อตั้งสมาคมโดยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลต้องมีข้อบังคับและจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายนี้ โดยสมาคมที่จดทะเบียนแล้วต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ประกอบกับแก้ไขเพิ่มเติมการใช้ชื่อของสมาคมที่ได้จดทะเบียนแล้วให้ชัดเจน เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของสาธารณชน

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสมาคมให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยแก้ไขเพิ่มเติมความผิดสำหรับผู้ที่ใช้คำว่า “สมาคม” และคำว่า “จดทะเบียน” ประกอบกับชื่อสมาคม โดยมีได้เป็นสมาคมที่ได้จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และกำหนดความผิด รวมทั้งบทกำหนดโทษสำหรับผู้ที่ใช้ชื่อสมาคมในการดำเนินกิจการที่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือขอความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวไปยังกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากหน่วยงานดังกล่าว นอกจากนี้ คณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ได้มีหนังสือแจ้งข้อสังเกตมายังสำนักงานฯ ด้วย ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ กระทรวงพาณิชย์ เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับ

๒.๒ กระทรวงมหาดไทย มีความเห็นในประเด็นสำคัญ สรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการก่อตั้งสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะแตกต่างจากวัตถุประสงค์ในการก่อตั้งสมาคมตามกฎหมายเฉพาะ โดยสมาคมที่ก่อตั้งตามกฎหมายเฉพาะจะมีลักษณะร่วมกันในการส่งเสริมหรือดูแลรักษาผลประโยชน์ของมวลสมาชิก

ของสมาคม เช่น สมาคมสถาปนากิจสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติการสถาปนากิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ และสมาคมนายจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในขณะที่สมาคมที่ก่อตั้งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะมีวัตถุประสงค์เป็นการทั่วไป และให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจการทางด้านสาธารณประโยชน์ การยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เพื่อให้สมาคมการค้าไปอยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์น่าจะขัดกับเจตนารมณ์ของการก่อตั้งสมาคม นอกจากนี้ เมื่อมีการยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จะทำให้มีสมาคม ๒ ประเภท คือ สมาคมที่จดทะเบียนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลกับสมาคมที่ไม่จดทะเบียนซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งจะทำให้ยากต่อการให้การรับรองและความคุ้มครองตามกฎหมาย โดยเฉพาะการควบคุมสมาคมที่ไม่จดทะเบียนซึ่งอาจมีเจตนาไม่สุจริตในการก่อตั้งได้

๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

มีความเห็นสรุปได้ว่า การยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินกิจการของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ และการกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. เนื่องจากสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์มีหน้าที่หลักในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์รวมถึงกำหนดมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพเพื่อคุ้มครองประโยชน์แก่ผู้ลงทุน จึงเห็นว่าจำเป็นต้องใช้บังคับพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ต่อไป อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ก.ล.ต. อยู่ระหว่างการดำเนินการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หากจำเป็นต้องยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก็ขอให้มีบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินกิจการของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์จนกว่ากฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฉบับใหม่จะมีผลใช้บังคับ

๒.๔ คณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย มีข้อสังเกตว่า การยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ จะส่งผลกระทบต่อสมาคมการค้าที่เป็นสมาชิกของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เนื่องจากพระราชบัญญัติหอการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้กำหนดให้เฉพาะสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เท่านั้นที่มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกได้

๓. ผลการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นควรให้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ สำหรับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็น ดังต่อไปนี้

๓.๑ การตรากฎหมายให้การก่อตั้งสมาคมการค้าต้องมาขออนุญาตนั้น มิได้มีผลเป็นการคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน หรือป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการก่อตั้งสมาคมตามกฎหมายเฉพาะหรือการก่อตั้งสมาคมตามมาตรา ๘๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ย่อมจะต้องมีวัตถุประสงค์ของสมาคมที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือไม่เป็นการกีดกันหรือความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐอยู่แล้ว

ดังนั้น การกำหนดให้การรวมกันเป็นสมาคมการค้าต้องขออนุญาตและจดทะเบียน จึงเป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

๓.๒ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มิได้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้การก่อตั้งสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะต้องจำกัดเฉพาะแต่สมาคมที่มีวัตถุประสงค์เป็นการทั่วไปและดำเนินกิจการทางด้านสาธารณประโยชน์เท่านั้น ดังนั้น การก่อตั้งสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถก่อตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เป็นการทั่วไปหรือเป็นการเฉพาะที่มีลักษณะร่วมกันในการส่งเสริมหรือดูแลรักษาผลประโยชน์ของมวลสมาชิกของสมาคมก็ได้ การแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนของบทบัญญัติว่าด้วยสมาคมนี้เพื่อรองรับเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคมของบุคคล และยังคงให้อำนาจแก่หน่วยงานของรัฐในการตรวจสอบการดำเนินงานของสมาคมให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายด้วย

กรณีสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติห้ามการรวมกันเป็นสมาคมการค้าอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน แต่กรณีของสมาคมตามกฎหมายเฉพาะ เช่น สมาคมสถาปนากิจการสงเคราะห์ตามพระราชบัญญัติการสถาปนากิจการสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือสมาคมนายจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น มิได้มีบทบัญญัติที่ห้ามการจัดตั้งสมาคมดังเช่นพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ หากแต่เป็นการวางหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของส่วนรวม โดยกำหนดให้การจัดตั้งสมาคมต้องดำเนินการโดยการจดทะเบียน สำหรับสมาคมเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมการกีฬาตามพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๘ นั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเห็นควรพิจารณาในรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าวว่าเป็นบทบัญญัติที่จำกัดเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลหรือไม่ ต่อไป

๓.๓ ในส่วนของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๒๓๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่กำหนดให้สมาคมทุกสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์จะต้องได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนกับสำนักงาน ก.ล.ต. นั้น เข้าลักษณะบทบัญญัติที่เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน เนื่องจากในบางกรณีการจัดตั้งสมาคมขึ้นอาจมิได้มีวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์โดยตรง เช่น การจัดตั้งสมาคมเพื่อวัตถุประสงค์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อย่างใดก็ได้ ในกรณีที่กิจกรรมของสมาคมใดเข้าไปจัดการหรือดำเนินการเกี่ยวกับหลักทรัพย์อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการ ก.ล.ต. สามารถกำหนดกฎเกณฑ์ให้สมาคมดังกล่าวต้องปฏิบัติตามได้ โดยไม่จำเป็นต้องห้ามการจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์เป็นการทั่วไป อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการพัฒนากฎหมายได้กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับการดำเนินการของสมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์ให้ดำเนินการได้ต่อไปจนกว่ากฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฉบับใหม่จะมีผลใช้บังคับ

๓.๔ สำหรับความเห็นของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าวไทย นั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเห็นควรกำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับกรณีที่กฎหมายอื่นมีการอ้างถึงสมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมหรือวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปันกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิกกฎหมายสมาคมการค้า

ดังนั้น คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเห็นสมควรยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ และแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๙๙

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า และการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมาคม รวมทั้งกฎหมายว่าด้วยการกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ จะสอดคล้องกับหลักเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรวมตัวกันเป็นสมาคมได้โดยไม่ต้องขออนุญาต และจดทะเบียน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะ หากสมาคมใดประสงค์จะเป็นนิติบุคคลจะต้องมาจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๘

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.*

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคล ในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ประกอบกับวัตถุประสงค์ ในการตราพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เนื่องจากในช่วงเวลานั้นการแข่งขัน ทางการค้ายังไม่มีคามเข้มแข็ง หากปล่อยให้มีการรวมตัวกันเป็นสมาคมการค้าโดยไม่มีการควบคุม ก็อาจก่อให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้าหรือตลาดการเงินทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนการครองชีพของประชาชนได้ อย่างไรก็ตาม หากรัฐ มุ่งประสงค์ที่จะคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอน ในทางเศรษฐกิจแล้ว รัฐสามารถดำเนินการได้โดยการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ได้โดยตรง ซึ่งในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และ พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับแล้ว

ดังนั้น เมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว มีข้อดีสรุปได้ คือ

๑. ทำให้เกิดความสอดคล้องกับหลักเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชนใน การรวมตัวกันเป็นสมาคมได้โดยไม่ต้องขออนุญาตและจดทะเบียน นอกจากนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครอง ประโยชน์สาธารณะ หากสมาคมใดประสงค์จะเป็นนิติบุคคลจะต้องมาจดทะเบียนตามประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๒. ทำให้เกิดทางเลือกแก่สมาคมการค้าซึ่งเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สามารถแจ้ง เป็นหนังสือต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในระยะเวลา ที่กฎหมายกำหนดได้ โดยไม่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกกฎหมาย และเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือว่า สมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

*ที่มา: คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย (เรื่องเสรีจที่ ๘๒๗/๘๒๙/๒๕๕๘) และบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติ กำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เรื่องเสรีจที่ ๘๒๗-๘๒๙/๒๕๕๘) เรียบเรียงโดย นายทศวิมล เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

สมาคมการค้า*

ลักษณะของสมาคมการค้า

สมาคมการค้า คือ สถาบันที่บุคคลหลายคนซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจทางการค้าหรืออุตสาหกรรม หรือการเงิน หรือทางการประมง หรือทางเกษตรกรรม หรือธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจ ร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจ อันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้ แบ่งปันกัน การจัดตั้งสมาคมการค้ามีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งอย่างน้อย ๓ คน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจประเภทเดียวกัน หรือวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องกันร่วมกันจัดตั้งสมาคมการค้า โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อการส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทเดียวกันนั้น

๒. ผู้เริ่มก่อการกรอกแบบคำขออนุญาตจัดตั้งสมาคมการค้า (ส.ท.๑) ให้ครบถ้วน พร้อมทั้งแนบเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

๒.๑ รายการขออนุญาตและจดทะเบียน (แบบ ส.ท.๒)

๒.๒ หนังสือรับรองความประพฤติของผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง (แบบ ส.ท.๓)

๒.๓ ข้อบังคับ

๒.๔ หลักฐานการเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจของผู้เริ่มก่อการจัดตั้ง

๒.๕ สำเนาหนังสือแสดงสิทธิการใช้สถานที่จัดตั้ง

๒.๖ แผนที่แสดงที่ตั้งโดยสังเขปพร้อมรูปถ่าย

๒.๗ หนังสือมอบอำนาจ

ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งยื่นคำขออนุญาตและเอกสารประกอบจำนวน ๑ ชุด โดยผู้เริ่มก่อการทุกคน ต้องลงลายมือชื่อต่อหน้านายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ยื่นคำขอ (๑) หรือ (๒)

๓. เมื่อตรวจสอบคำขอและเอกสารประกอบแล้วถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด นายทะเบียนจะส่งอนุญาตและออกใบอนุญาตพร้อมทั้งจดทะเบียนสมาคมการค้า

๔. สมาคมการค้าที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งเป็นสมาคมการค้า จะมีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีสิทธิและหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ กำหนดไว้ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจะได้ดำเนินการเพื่อลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

สถานที่ยื่นคำขอ

การยื่นคำขออนุญาตและจดทะเบียนสมาคมการค้า ผู้ขอจดทะเบียนจะต้องยื่นต่อ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีสำนักงานของสมาคมการค้าตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ ส่วนจดทะเบียนสมาคม การค้าและหอการค้า สำนักทะเบียนธุรกิจ ต่อ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ ส่วนจดทะเบียนสมาคมการค้าและหอการค้า กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ถนนนนทบุรี ๑ ตำบล บางกระสอบ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

*ที่มา: ข้อมูลออนไลน์ จากเว็บไซต์ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สืบค้นได้จาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=352&filename=index วันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

(๒) กรณีสำนักงานของสมาคมการค้า ตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดในจังหวัดที่สำนักงานของสมาคมการค้าตั้งอยู่

ค่าธรรมเนียม

การขออนุญาตจัดตั้งและจดทะเบียนสมาคมการค้า ผู้จดทะเบียนต้องชำระค่าธรรมเนียม ตามอัตราดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตสมาคมการค้า ฉบับละ ๔๐๐ บาท
- (๒) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ ครั้งละ ๕ บาท
- (๓) การจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ ครั้งละ ๕ บาท

หน้าที่ของสมาคมการค้า

สมาคมการค้า ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ดังนี้

๑. จัดทำทะเบียนสมาชิกเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของสมาคมการค้าและให้ส่งสำเนา ทะเบียนสมาชิกรับแก่นายทะเบียน ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต และเมื่อมีการรับ สมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิก ให้ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิกที่แก้ไข เปลี่ยนแปลงแล้วให้แก่ นายทะเบียน ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่รับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลง

๒. จัดประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการชุดแรก เพื่อเป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทน ของสมาคมการค้าในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก และเมื่อเลือกตั้งคณะกรรมการแล้วจะต้อง นำไปยื่นจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เลือกตั้ง

๓. การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับจะต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประชุมใหญ่ลงมติให้แก้ไข

๔. การเลือกตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการจะต้องนำไปจดทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เลือกตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ

๕. จัดทำงบดุลอย่างน้อยครั้งหนึ่งทุกรอบสิบสองเดือนซึ่งจัดว่าเป็นรอบปีในทางบัญชี และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ สิ้นปีการบัญชี

๖. จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่ เสนองงบดุล และให้ส่งสำเนารายงานกับงบดุลไปยังนายทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

๗. การเลิกสมาคมการค้าจะต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่ วันที่เกิดเหตุที่ทำให้เลิก ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) มีข้อบังคับกำหนดให้เลิกในกรณีใดและเมื่อมีกรณีนั้น
- (๒) ตั้งโดยมีกำหนดเวลาและ เมื่อสิ้นเวลานั้น
- (๓) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๔) เมื่อล้มละลาย

๘. สมาคมการค้าใดไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป และขาดการติดต่อกับสำนักงาน ทะเบียนสมาคมการค้าเกิน ๒ ปี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์อาจใช้ดุลยพินิจให้เลิกสมาคม การการค้าได้

๙. การยื่นจดทะเบียนหรือจัดส่งเอกสารต่าง ๆ ตามที่กล่าวข้างต้น จะต้องกระทำตามกำหนดโดยเคร่งครัด มิฉะนั้นจะมีความผิดและต้องระวางโทษตามที่กฎหมายกำหนด

รายการขออนุญาต การจดทะเบียน หรือการแจ้งและเอกสารประกอบ

๑. การขออนุญาตและจดทะเบียนจัดตั้ง
 - คำขอ: แบบ ส.ห.๑
 - เอกสารประกอบรายการ: ข้อ ๒.๑-๒.๗
๒. การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับ
 - คำขอ: แบบ ส.ห.๑
 - ข้อบังคับที่ขอแก้ไข
 - สำเนารายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่มีมติ
 - สำเนาหนังสือแสดงสิทธิการใช้สถานที่ตั้งสำนักงาน (กรณีแก้ไขที่ตั้งสำนักงาน)
 - แผนที่แสดงที่ตั้งโดยสังเขปพร้อมรูปถ่าย (กรณีแก้ไขที่ตั้งสำนักงาน)
 - ใบอนุญาตฉบับเดิม (กรณีแก้ไขชื่อสมาคมการค้า)
 - สำเนาบัตรประจำตัวของผู้จดทะเบียน
 - หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
๓. การจดทะเบียนตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ
 - คำขอ: แบบ ส.ห.๑
 - หนังสือรับรองประวัติกรรมการ แบบ ส.ห.๖
 - รายชื่อคณะกรรมการ แบบ ส.ห.๗
 - สำเนารายงานการประชุมใหญ่/คณะกรรมการครั้งที่มีมติ
 - สำเนาบัตรประจำตัวของผู้จดทะเบียน
 - หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
๔. การแจ้งเลิก/เปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี
 - คำขอ: แบบ ส.ห.๑
 - รายการแจ้งเลิก/เปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี แบบ ส.ห.๘
 - สำเนารายงานการประชุมใหญ่ครั้งที่มีมติ
 - สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้จดทะเบียน
 - หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
๕. การแจ้งเสร็จการชำระบัญชี
 - รายการแจ้งเสร็จการชำระบัญชี: แบบ ส.ห.๑๐
 - รายงานการชำระบัญชี: แบบ ส.ห.๙
 - สำเนาบัตรประจำตัวของผู้ชำระบัญชี
 - หนังสือมอบอำนาจ (ถ้ามี)
๖. การแจ้งทะเบียนสมาชิก
 - หนังสือนำเสนอ
 - แบบ ส.ห.๑

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
- : พระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๑๑๔ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับ
ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ

สมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๕

เป็นปีที่ ๒๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

๒๕๓

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
สมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎและข้อบังคับอื่นใน
ส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สมาคมการค้า” หมายความว่า สถาบันที่บุคคลหลายคน
ซึ่งเป็นผู้ประกอบวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อทำการส่งเสริมการ
ประกอบวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้แบ่งปัน
กัน

“ผู้ประกอบการวิสาหกิจ” หมายความว่า บุคคลซึ่งประกอบ
ธุรกิจทางการค้า อุตสาหกรรมหรือการเงิน และให้หมายความ
รวมถึงบุคคลซึ่งประกอบธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจที่รัฐมนตรี
จะได้กำหนดในกฎกระทรวง

๒๕๔

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางสมาคมการค้า หรือนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

การจัดตั้งสมาคมการค้า

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิสาหกิจตกลงเข้ากันเพื่อทำการส่งเสริมการ

๒๕๕

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

ประกอบวิสาหกิจในรูปอื่นใดนอกจากเป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้าขึ้นในกรมการค้าภายใน กระทรวงเศรษฐกิจ เพื่อควบคุมการออกใบอนุญาตและการจดทะเบียนสมาคมการค้าที่ราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีด้วย

ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้า

ให้อธิบดีกรมการค้าภายในเป็นนายทะเบียนกลางสมาคมการค้า กับเป็นนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีด้วย และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีเป็นนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัด

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคมการค้า เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากนายทะเบียน

การตั้งสาขาสมาคมการค้าจะกระทำมิได้

๒๕๖

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

มาตรา ๘ การขออนุญาตนั้น ให้ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนยื่นคำขอต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขออนุญาต และได้สอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อบังคับไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่เป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศหรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และผู้เริ่มก่อการจัดตั้งเป็นผู้ซึ่งมีฐานะและความประพฤติดี ก็ให้นายทะเบียนสั่งอนุญาตและออกใบอนุญาตสมาคมการค้าให้แก่ผู้ขอ แล้วจดทะเบียนสมาคมการค้าให้ด้วย

ถ้านายทะเบียนมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ขออนุญาตโดยมิชักช้า ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอนุญาตให้ตั้งสมาคมการค้าและการเลิกสมาคมการค้าให้นายทะเบียนกลางสมาคมการค้าประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๑ ให้สมาคมการค้าที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

มาตรา ๑๒ ถ้าใบอนุญาตสมาคมการค้าสูญหายหรือถูกทำลาย ให้สมาคมการค้ายื่นคำขอรับใบแทน

มาตรา ๑๓ สมาคมการค้าต้องมีข้อบังคับ และข้อบังคับนั้นอย่างน้อยต้องมีข้อความดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ
- (๒) วัตถุประสงค์
- (๓) ที่ตั้งสำนักงาน
- (๔) วิธีรับสมาชิกและให้สมาชิกออกจากสมาคมการค้า ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๕) การดำเนินกิจการของสมาคมการค้า การตั้ง การออกจากตำแหน่ง และการประชุมของกรรมการ ตลอดจนการประชุมใหญ่

ข้อบังคับของสมาคมการค้าต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนพร้อมกับการยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งสมาคมการค้า ก่อนออกใบอนุญาต ถ้านายทะเบียนเห็นสมควรจะสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นก็ได้

มาตรา ๑๔ สมาคมการค้าที่มีสมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย เกินถึงจำนวนของสมาชิกทั้งหมดจะจัดตั้งขึ้นและดำรงอยู่ได้ เฉพาะแต่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดธนบุรีเท่านั้น

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

มาตรา ๑๕ ชื่อของสมาคมการค้าต้องเป็นอักษรไทยแต่จะมีอักษรต่างประเทศกำกับไว้ท้ายหรือได้ใช้อักษรไทยด้วยก็ได้ และจะใช้ชื่อได้แต่เฉพาะที่ปรากฏในข้อบังคับเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ข้อความ “แห่งประเทศไทย” หรือข้อความที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน ประกอบเป็นชื่อของสมาคมการค้า

ให้สมาคมการค้าจัดให้มีป้ายชื่ออ่านได้ชัดเจนติดไว้ที่หน้าสำนักงาน

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่า “สมาคมการค้า” หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า “สมาคมการค้า” ในดวงตรา ป้ายชื่อ จดหมาย ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับธุรกิจ โดยมีได้เป็นสมาคมการค้า เว้นแต่เป็นการใช้ในการขออนุญาตจัดตั้งสมาคมการค้า

มาตรา ๑๗ ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาสอบถาม หรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการขออนุญาตจัดตั้งสมาคมการค้าได้

หมวด ๓

การดำเนินกิจการของสมาคมการค้า

มาตรา ๑๘ ให้สมาคมการค้ามีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินกิจการของสมาคมการค้า และเป็นผู้แทนของสมาคมการค้า

๒๕๕

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการน^๔คณะกรรมาการ
จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งคนใดหรือหลายคนทำการแทน
ก็ได้

มาตรา ๑๕ นอกจากการออกจากตำแหน่งกรรมการตาม
ข้อบังคับของสมาคมการค้าแล้ว ให้กรรมการสมาคมการค้า
ออกจากตำแหน่งเมื่อเป็นบุคคลล้มละลาย หรือเมื่อต้อง
คำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติ^๕นี้ และไม่มี
สิทธิเป็นกรรมการสมาคมการค้าใดๆ อีก เว้นแต่จะพ้นกำหนด
สามปีนับแต่ได้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายหรือนับแต่วัน
พ้นโทษ

มาตรา ๒๐ สมาชิกของสมาคมการค้ามีสิทธิขอตรวจสอบ
กิจการและทรัพย์สินของสมาคมการค้า^๔ได้ โดยยื่นคำขอเป็น
หนังสือต่อสมาคมการค้า

มาตรา ๒๑ สมาคมการค้าจะดำเนินกิจการได้แต่เฉพาะ
ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) ส่งเสริมการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์
ที่ประสงค์
- (๒) สนับสนุนและช่วยเหลือสมาชิก แก้ไขอุปสรรค
ข้อขัดข้องต่างๆ รวมทั้งเจรจาทำความตกลงกับบุคคลภายนอก

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

เพื่อประโยชน์ร่วมกันในการประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ใน
วัตถุประสงค์ สอดส่องและติดตามความเคลื่อนไหวของ
ตลาดการค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศเกี่ยวกับสินค้าที่
สมาชิกประกอบวิสาหกิจ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่การค้า
การเงิน เศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ

(๓) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิสาหกิจประเภท
ที่อยู่ในวัตถุประสงค์ แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ความรู้ในทาง
วิชาการ ตลอดจนข่าวสารการค้าอันเกี่ยวกับวิสาหกิจนั้น ๆ

(๔) ขอสถิติหรือเอกสาร หรือขอทราบข้อความใด ๆ
จากสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุประสงค์
ทั้งนี้ด้วยความยินยอมของสมาชิก

(๕) ส่งเสริมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตหรือจำหน่ายโดย
ผู้ประกอบวิสาหกิจที่เป็นสมาชิกให้เข้ามาตรฐาน ตลอดจนวิจัย
และปรับปรุงวิธีการผลิตและการค้าให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

(๖) ร่วมมือกับรัฐบาลในการส่งเสริมการค้า อุตสาหกรรม
การเงิน หรือธุรกิจอื่นใดในทางเศรษฐกิจอันอยู่ในวัตถุประสงค์
ที่ประสงค์

(๗) ส่งเสริมการผลิตเพื่อให้สินค้ามีปริมาณเพียงพอแก่
ความต้องการของตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

(๘) ทำความตกลงหรือวางระเบียบให้สมาชิกปฏิบัติ หรืองดเว้นการปฏิบัติ เพื่อให้การประกอบวิสาหกิจประเภทที่อยู่ในวัตถุที่ประสงค์ได้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

(๙) ประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างสมาชิกหรือระหว่างสมาชิกกับบุคคลภายนอกในการประกอบวิสาหกิจ

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้สมาคมการค้ากระทำการใด ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยสมาคมการค้าตัวเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ

(๒) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ ในอันที่จะกดราคาสินค้าหรือค่าบริการให้ตกต่ำเกินสมควรหรือทำให้สูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดปั่นป่วนเกี่ยวกับราคาสินค้าหรือค่าบริการ

(๓) ให้เงิน หรือให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกหรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้เพื่อการกุศลสาธารณะ หรือตามหน้าที่ศีลธรรม หรือตามควรแก่วิชาชีพในสังคม

(๔) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ เพื่อเพิ่ม ลด หรือจำกัดปริมาณการผลิต ปริมาณสินค้าที่จำหน่ายหรือบริการอื่น

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

และการดำเนินการดังกล่าวนี้เป็นผลเสียหายแก่ตลาดการค้า
การเงิน ภายในหรือภายนอกประเทศ หรือเศรษฐกิจของ
ประเทศ

(๕) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายการ
แข่งขันอันพึงมีตามปกติวิสัยของการประกอบวิสาหกิจ เว้นแต่
จะเป็นการปฏิบัติตามนโยบายหรือระเบียบของทางราชการ

(๖) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อ
เศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย
หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๗) กีดกันหรือขัดขวางมิให้ผู้ใดซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็น
สมาชิกได้ตามข้อบังคับของสมาคมการค้าเข้าเป็นสมาชิกหรือ
บังคับด้วยประการใด ๆ ให้เข้าเป็นสมาชิกโดยผู้ันไม่สมัครใจ
หรือให้สมาชิกออกจากสมาคมการค้าโดยเจตนาอันไม่สุจริต
หรือขัดต่อข้อบังคับของสมาคมการค้า

(๘) เปิดเผยสถิติ เอกสาร หรือข้อความอันเกี่ยวกับ
ประโยชน์ส่วนได้เสียโดยเฉพาะของสมาชิกผู้ใด เว้นแต่จะได้
รับความยินยอมเป็นหนังสือจากสมาชิกผู้นั้น

(๙) ให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนิน
กิจการในหน้าที่ของกรรมการ

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้สมาคมการค้าแบ่งปันผลกำไรหรือ
รายได้ให้แก่สมาชิก หรือดำเนินการในทางการเมือง

หมวด ๔

การควบคุมสมาคมการค้า

มาตรา ๒๔ ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือ
ให้กรรมการหรือสมาชิกมาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของ
สมาคมการค้า หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือ
รายงานการประชุมของสมาคมการค้าได้

มาตรา ๒๕ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้
นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบ
ในสำนักงานของสมาคมการค้าได้ในระหว่างเวลาทำงานของ
สมาคมการค้า

ในการปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่
รัฐมนตรีกำหนด

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

ในการปฏิบัติกรของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับอำนาจความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร หรือให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ขอร้อง

มาตรา ๒๖ ให้สมาคมการค้าจัดทำทะเบียนสมาชิกเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานของสมาคมการค้า และให้ส่งสำเนาทะเบียนสมาชิคนั้นแก่นายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนเป็นสมาคมการค้า ทะเบียนสมาชิคนั้นอย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและสัญชาติของสมาชิก
- (๒) ชื่อที่ใช้ในการประกอบวิสาหกิจและประเภทของวิสาหกิจ
- (๓) ที่ตั้งสำนักงานของสมาชิก
- (๔) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

เมื่อมีการรับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับทะเบียนสมาชิก ให้สมาคมการค้าแจ้งการรับสมาชิกใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงนั้น ต่อนายทะเบียนภายในกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รับสมาชิกใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลง

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

มาตรา ๒๗ ให้สมาคมการค้าจัดทำงบดุลอย่างน้อยครั้ง
หนึ่งทุกรอบสิบสองเดือน อันจัดว่าเป็นรอบปีในทางบัญชีของ
สมาคมการค้านั้น

งบดุลนั้นต้องมีรายการแสดงจำนวนสินทรัพย์และหนี้สิน
ของสมาคมการค้า กับทั้งบัญชีรายรับรายจ่าย งบดุลต้องทำ
ให้แล้วเสร็จและจัดให้มีผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอ
เพื่ออนุมัติต่อที่ประชุมใหญ่ของสมาคมการค้าภายในกำหนด
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่สิ้นปีการบัญชี

มาตรา ๒๘ ให้สมาคมการค้าจัดทำรายงานประจำปี แสดง
ผลการดำเนินกิจการของสมาคมการค้าเสนอต่อที่ประชุมใหญ่
ในคราวที่เสนองบดุล และให้ส่งสำเนารายงานกับงบดุลไปยัง
นายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม
ใหญ่

มาตรา ๒๙ การแก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม
การค้าจะกระทำได้อีกแต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำ
ไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่
วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ แต่ถ้านายทะเบียนเห็นว่า การแก้ไข
หรือเพิ่มเติมข้อบังคับนั้นขัดต่อวัตถุประสงค์ของสมาคมการค้า

๓๐๖

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

หรือขัดต่อกฎหมาย ห้ามมิให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการ
แก้ไขหรือเพิ่มเติมข้อบังคับนั้น

ถ้านายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนการแก้ไขหรือเพิ่มเติม
ข้อบังคับให้นำมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ การตั้งกรรมการหรือการเปลี่ยนตัวกรรมการ
ของสมาคมการค้า ต้องนำไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายใน
กำหนดสามสิบวันนับแต่วันตั้งหรือเปลี่ยนตัวกรรมการ

ถ้านายทะเบียนเห็นว่าผู้ได้รับการตั้งให้เป็นกรรมการนั้น
เป็นผู้ซึ่งไม่มีฐานะสมควรหรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือ
มีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของ
ประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของ
ประชาชน นายทะเบียนมีอำนาจจะไม่รับจดทะเบียนผู้นั้นเป็น
กรรมการของสมาคมการค้า

มาตรา ๓๑ ผู้ใดประสงค์จะขอตรวจหรือคัดเอกสาร หรือ
ขอให้คัดและรับรองสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสมาคมการค้า ให้ยื่น
คำขอตามแบบที่นายทะเบียนกลางสมาคมการค้ากำหนด

มาตรา ๓๒ เมื่อปรากฏว่าคณะกรรมการ กรรมการหรือ
สมาชิกของสมาคมการค้ากระทำการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อ
เศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการ กรรมการหรือสมาชิกชั้นระดับหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๓๓ เมื่อสมาคมการค้ากระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรรมการทั้งคณะหรือเป็นรายบุคคลออกจากตำแหน่งได้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการหรือกรรมการนั้นไม่มีสิทธิเป็นกรรมการสมาคมการค้าอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่ถูกรัฐมนตรีสั่งให้ออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๔ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าสมาคมการค้าจะดำเนินการไม่ชอบด้วยกฎหมายหรืออาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้สมาคมการค้านั้นแจ้งวันเวลาประชุมทุกราวมาให้ นายทะเบียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในกรณีเช่นนี้ให้นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปฟังการประชุมได้

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

สมาคมการค้าใดไม่แจ้งวันเวลาประชุมตามคำสั่งของนายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้สมาคมการค้านั้นงดการประชุมได้ครั้งหนึ่งไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสั่ง

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งให้งดการประชุม ให้นำมาตรา ๑๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ถ้าที่ประชุมใหญ่ของสมาคมการค้าลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือข้อบังคับของสมาคมการค้า เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนมตินั้นได้ แต่ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้เพิกถอนนั้น ให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวันแต่วันที่ได้ลงมตินั้น

มาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมการค้าได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าการกระทำของสมาคมการค้าผิดต่อกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) เมื่อสมาคมการค้าปฏิบัติการอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๑๔

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

(๓) เมื่อสมาคมการค้าปฏิบัติกรอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา ๒๒ และการกระทำนั้นเป็นการเสียหายอย่างร้ายแรง

(๔) เมื่อสมาคมการค้าไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไป
หรือหยุดดำเนินกิจการตั้งแต่สองปีขึ้นไป

(๕) เมื่อปรากฏว่าสมาคมการค้าให้ หรือยอมให้
บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ของกรรมการ

กรรมการของสมาคมการค้าที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกตาม (๑)

(๒) (๓) หรือ (๕) ผู้ใดซึ่งมีส่วนในการกระทำอันเป็นเหตุ
ให้สมาคมการค้านั้นถูกรัฐมนตรีสั่งให้เลิก ไม่มีสิทธิเป็น
กรรมการสมาคมการค้าอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่
วันที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกสมาคมการค้านั้น

หมวด ๕

การเลิกสมาคมการค้า

มาตรา ๓๗ สมาคมการค้าย่อมเลิกด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง
ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีข้อบังคับกำหนดให้เลิกในกรณีใด เมื่อมีกรณี
นั้น

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

- (๒) ถ้าตั้งโดยมีกำหนดเวลา เมื่อสิ้นกำหนดเวลานั้น
- (๓) เมื่อที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๔) เมื่อล้มละลาย
- (๕) เมื่อรัฐมนตรีสั่งให้เลิกตามมาตรา ๓๖

ให้สมาคมการค้าที่เลิกตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิกมีเหตุที่ทำให้เลิก

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๐ วรรคสาม เมื่อสมาคมการค้าใดเลิกไป เพราะเหตุใดเหตุหนึ่งตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๓๗ ให้นายทะเบียนเพิกถอนใบอนุญาตและขีดชื่อสมาคมการค้านั้นออกจากทะเบียน ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าสมาคมการค้าดังกล่าวยังคงดำเนินการต่อไปได้เพียงพอเท่าที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชีเท่านั้น

มาตรา ๓๙ การชำระบัญชีสมาคมการค้าซึ่งเลิกตามมาตรา ๓๗ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อันว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วน จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๐ เมื่อได้ชำระบัญชีแล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดจะแบ่งให้แก่สมาชิกของสมาคมการค้าไม่ได้ ทรัพย์สินทั้งนั้นจะต้องโอนไปให้แก่บุคคลอื่นที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยว

๓๑๑

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

กับการกุศลสาธารณะตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับของสมาคมการค้า หรือถ้าไม่ได้ระบุไว้ก็ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ว่าจะโอนไปให้แก่นิติบุคคลใดที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการกุศลสาธารณะ ในกรณีนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ให้ทรัพย์สินที่เหลือนั้นตกเป็นของรัฐ

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ ผู้ใดเป็นสมาชิกของสมาคมการค้าที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๔๓ สมาคมการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะได้จัดการแก้ไขให้ถูกต้อง

๓๑๒

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าสิบบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๔๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๗ หรือมาตรา ๒๔ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๗ สมาคมการค้าใดไม่ยอมให้สมาชิกตรวจสอบกิจการและทรัพย์สินของสมาคมการค้านั้นตามมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๔๘ สมาคมการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๔๙ กรรมการของสมาคมการค้าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ หรือกระทำการอันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ที่ประสงค์ของสมาคมการค้าและการกระทำนั้นเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๕๐ สมาคมการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๓๑๓

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตาม
มาตรา ๓๒ หรือมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ต้อง
ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๕๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ หรือยังขึ้นเป็นกรรมการ
หรือสมาชิกของสมาคมการค้าที่เลิกตามมาตรา ๓๓ หรือตาม
มาตรา ๕๕ วรรคสามแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ สมาคมการค้าใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคสอง
หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน
หนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๕ บรรดาสมาคมที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคม
ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อยู่ก่อนวันที่พระราช-
บัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับ
สมาคมการค้า หากประสงค์จะเป็นสมาคมการค้าตาม

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

พระราชบัญญัตินี้ต้องขออนุญาตเป็นสมาคมการค้าภายในกำหนด
เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้รับ
อนุญาตให้เป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้นาย
ทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จัดชื่อ
สมาคมนั้นออกจากทะเบียนสมาคม

บรรดาทรัพย์สินและหนี้สินของสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์
ที่ประสงค์อย่างเดียวกับสมาคมการค้าที่ได้รับอนุญาต และจัด
ทะเบียนเป็นสมาคมการค้าตามพระราชบัญญัตินี้ ให้โอนมาเป็น
ของสมาคมการค้าที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่

ถ้าสมาคมที่มีลักษณะหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกับ
สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ ไม่ขออนุญาตเป็นสมาคมการค้าตามพระราช
บัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่า
เป็นอันเลิก และให้นายทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์จัดชื่อสมาคมนั้นออกจากทะเบียนสมาคม

ถ้าสมาคมไม่พอใจในคำสั่งของนายทะเบียนตามประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ให้จัดชื่อออกจากทะเบียนสมาคม
ก็มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งนั้นได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อ

๓๑๕

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๕

รัฐมนตรี ภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง
คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ค่าธรรมเนียม

(๑) คำขอ	ฉบับละ ๒ บาท
(๒) ใบอนุญาตสมาคมการค้า	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๓) ใบแทนใบอนุญาตสมาคมการค้า	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๔) การจดทะเบียนแก้ไขหรือเพิ่มเติม
ข้อบังคับ หรือการจดทะเบียนตั้ง
หรือเปลี่ยนตัวกรรมการ	ครั้งละ ๕ บาท
(๕) การขอตรวจหรือคัดเอกสาร	ครั้งละ ๕ บาท
(๖) การขอให้คัดและรับรองสำเนา
เอกสาร	ฉบับละ ๒๐ บาท

๓๑๖

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๓๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ เมษายน ๒๕๐๘

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในเวลานี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าโดยเฉพาะ สมาคมการค้าต่าง ๆ ที่มีอยู่ได้จดทะเบียนเป็นสมาคมธรรมดาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการของสมาคมการค้าย่อมแตกต่างกับสมาคมธรรมดาเป็นอันมาก และสมาคมการค้าย่อมมีอิทธิพลสำคัญเกี่ยวกับการค้าและเศรษฐกิจของประเทศ และอาจดำเนินกิจการอื่นทำให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้าหรือตลาดการเงินทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนการครองชีพของประชาชนได้ จึงเป็นการสมควรที่จะแยกสมาคมการค้าออกจากสมาคมธรรมดา และวางระเบียบในการจัดตั้ง กำหนดขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการของสมาคมการค้า และการควบคุมการดำเนินงานของสมาคมการค้า ทั้งกำหนดข้อห้ามมิให้สมาคมการค้าดำเนินการใด ๆ อันจะเป็นผลกระทบกระเทือนการค้า เศรษฐกิจหรือความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนกำหนดวิธีการลงโทษสมาคมการค้าเมื่อดำเนินการอันผิดกฎหมาย รวมทั้งการสั่งยุบเลิกสมาคมการค้า จึงเป็นการสมควรที่จะตรากฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าขึ้นโดยเฉพาะ

พระราชบัญญัติ

สมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้จัดตั้งสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้าขึ้นในกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ เพื่อควบคุมการออกใบอนุญาตและการจดทะเบียนสมาคมการค้าทั่วราชอาณาจักร และทำหน้าที่เป็นสำนักงานทะเบียนสมาคมการค้าประจำกรุงเทพมหานคร

ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้จัดตั้งสำนักงานทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนสมาคมการค้า

ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายเป็นนายทะเบียนกลางสมาคมการค้าและนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำกรุงเทพมหานคร และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนอกจากกรุงเทพมหานครหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนสมาคมการค้าประจำจังหวัด”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขออนุญาตและพิจารณาแล้วเห็นว่าข้อบังคับไม่ขัดต่อกฎหมาย ไม่เป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และผู้เริ่มก่อการจัดตั้งเป็นผู้ซึ่งมีความประพฤติดี ให้นายทะเบียนสั่งอนุญาตและออกใบอนุญาตสมาคมการค้าให้แก่ผู้ขออนุญาต พร้อมทั้งจดทะเบียนสมาคมการค้าให้ด้วย”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ประกอบวิสาหกิจโดยสมาคมการค้าขึ้นเอง หรือเข้าดำเนินการในการประกอบวิสาหกิจของสมาชิก หรือเข้ามีส่วน ถือหุ้น เป็นหุ้นส่วน หรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจกับบุคคลใด ๆ เว้นแต่เป็นการถือตราสารหนี้ หรือเข้าถือหุ้นในบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่มีผู้บริจาดหรือมอบให้แก่สมาคมการค้า”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ให้เงิน หรือให้กู้ยืมเงินแก่สมาชิกหรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้เพื่อการกุศล สาธารณะ หรือตามหน้าที่ศีลธรรม หรือตามควรแก่อัธยาศัยในสังคม หรือเพื่อเป็นสวัสดิการแก่พนักงานของสมาคมการค้า”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้านายทะเบียนเห็นว่าผู้ได้รับการตั้งให้เป็นกรรมการนั้นเป็นผู้ซึ่งมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน นายทะเบียนมีอำนาจไม่รับจดทะเบียนผู้นั้นเป็นกรรมการของ สมาคมการค้าได้”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕ ถ้าที่ประชุมใหญ่ของสมาคมการค้าลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายหรือ ข้อบังคับของสมาคมการค้า เมื่อสมาชิกคนหนึ่งคนใดหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ ให้ศาลเพิกถอน มติของที่ประชุมใหญ่นั้นเสีย แต่ในกรณีที่สมาชิกร้องขอให้เพิกถอนให้กระทำภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้ลงมตินั้น”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้เลิกสมาคมการค้าได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อปรากฏว่าการกระทำของสมาคมการค้าผิดต่อกฎหมาย หรือเป็นภัยต่อเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) เมื่อสมาคมการค้าปฏิบัติการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ และการกระทำนั้นเป็นการเสียหาย อย่างร้ายแรง

(๓) เมื่อสมาคมการค้าไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปหรือหยุดดำเนินกิจการตั้งแต่สองปีขึ้นไป

(๔) เมื่อปรากฏว่าสมาคมการค้าให้ หรือยอมให้บุคคลอื่นซึ่งมิใช่กรรมการดำเนินกิจการในหน้าที่ ของกรรมการ

กรรมการของสมาคมการค้าที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกตาม (๑) (๒) หรือ (๔) ผู้ใดซึ่งมีส่วนในการกระทำ อันเป็นเหตุให้สมาคมการค้านั้นถูกรัฐมนตรีสั่งให้เลิก ไม่มีสิทธิเป็นกรรมการสมาคมการค้าอีก เว้นแต่ จะพ้นกำหนดสามปีนับแต่วันที่รัฐมนตรีสั่งให้เลิกสมาคมการค้านั้น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๘

“มาตรา ๕๔/๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว ให้อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้ามอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ และเมื่อผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับตามที่ได้เปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

๓๑

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 เลขรับ 11412
 วันที่ 10 มิ.ย. ๒๕๕๘
 เวลา 14.18 น.

ที่ นร ๐๕๐๓/๔๐๑๑๔

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.
 ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ . .) พ.ศ. และ
 ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด
 สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ . .) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติฯ ในเรื่องนี้ รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ . .) พ.ศ. และ

๓. ร่างพระราชบัญญัติกำหนดความผิดเกี่ยวกับห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด

บริษัทจำกัด สมาคม และมูลนิธิ (ฉบับที่ . .) พ.ศ.

รวม ๓ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว รวม ๓ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานนิติรัฐทั่วไป
 วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๕๘ เวลา ๑๕.๒๗ น.
 เวลา ๑๕.๒๗ น.
 สำนักเลขาธิการ

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๙ (วิเชียรา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(๖๐๐๑/ด.ส่งสภ)

กลุ่มงานนิติ

วันที่ ๕ มิ.ย. ๕๘

วันที่ ๑๐ มิ.ย. ๕๘

เวลา ๑๕.๕๐ น.

สำนักเลขาธิการ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
พ.ศ.

หลักการ

ยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

เหตุผล

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคมการค้าเว้นแต่จะได้รับอนุญาต
จากนายทะเบียน เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพ
ขั้นพื้นฐานของประชาชน นอกจากนี้ การควบคุมการค้าดำเนินงานของสมาคมการค้าโดยกำหนด
ข้อห้ามดำเนินการที่มีผลต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจนั้น ปัจจุบันมีกฎหมายว่าด้วยการแข่งขัน
ทางการค้า และกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการใช้บังคับเป็นการเฉพาะแล้ว สมควรยกเลิก
พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรยกเลิกกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๔ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙

(๒) พระราชบัญญัติสมาคมการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ ให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะเป็นสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้มีหนังสือแจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสมาคมนั้นยังมีฐานะเป็นสมาคมที่เป็นนิติบุคคล

เมื่อได้แจ้งให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ทราบตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนให้ต่อไป

ในกรณีที่ยกเลิกของสมาคมตามวรรคหนึ่งยังมีรายการไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ให้นายทะเบียนตามประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์แจ้งให้สมาคมดังกล่าวทราบเพื่อดำเนินการแก้ไขข้อบังคับให้แล้วเสร็จ
ภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กำหนด

เมื่อมีความจำเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง
ออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๕ ให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ส่งมอบ
เอกสารและหลักฐานทั้งปวงที่ได้รับไว้หรือจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แก่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ภายใน
หนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ มีหน้าที่
แจ้งเป็นหนังสือให้สมาคมการค้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
และผู้ยื่นคำขอตามมาตรา ๗ ทราบถึงสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ และมาตรา ๗
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗ คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
และยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการ ให้ถือว่าเป็นคำขอจดทะเบียนสมาคมตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ เว้นแต่ผู้ยื่นคำขอจะแจ้งเป็นหนังสือให้นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์ทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการ
จดทะเบียนต่อไป ในกรณีเช่นนี้ ให้นายทะเบียนตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙
คืนคำขอ พร้อมทั้งเอกสาร และหลักฐาน และค่าธรรมเนียมที่ได้รับไว้ให้แก่ผู้ยื่นคำขอโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คำขอจัดตั้งสมาคมการค้าตามวรรคหนึ่งมีรายการหรือเอกสารและหลักฐาน
ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ผู้ยื่นคำขอแก้ไข
หรือส่งเอกสารและหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์กำหนด มิฉะนั้น ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะดำเนินการจดทะเบียนต่อไป

มาตรา ๘ บรรดาบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศใด
ที่อ้างถึงสมาคมการค้าหรือสมาคมการค้าตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้า ให้ถือว่าอ้างถึงสมาคม
การค้าที่ได้ดำเนินการตามมาตรา ๔ และสมาคมที่จดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประกอบอุตสาหกรรมหรือวิสาหกิจอันมิใช่เป็นการหาผลกำไร
หรือรายได้มาแบ่งปันกัน

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์ในการบังคับการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๓๗ แห่ง
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ถือว่าพระราชบัญญัติสมาคมการค้า
พ.ศ. ๒๕๐๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป และให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
ว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้โดยเร็ว ซึ่งต้องไม่เกินสามปี
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์และรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่การบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสมาคม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคลในการรวมกันเป็นสมาคมอันเป็นเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน ประกอบกับวัตถุประสงค์ในการตราพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ เนื่องจากในช่วงเวลานั้น การแข่งขันทางการค้ายังไม่มีความเข้มแข็งหากปล่อยให้มีการรวมกันเป็นสมาคมการค้าได้โดยไม่มี การควบคุมก็อาจก่อให้เกิดความปั่นป่วนแก่ตลาดการค้าหรือตลาดการเงินทั้งในประเทศ และนอกประเทศ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนการครองชีพของประชาชนได้ อย่างไรก็ดี หากรัฐมุ่งประสงค์ที่จะคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนหรือป้องกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจแล้ว รัฐสามารถดำเนินการได้โดยการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องดังกล่าวได้โดยตรง ซึ่งในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับแล้ว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ พ.ศ. มีสาระสำคัญเป็นการยกเลิกพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ รวมทั้งกำหนดทางเลือกแก่สมาคมการค้าซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ประสงค์จะเป็นสมาคม ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์สามารถแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดได้ เพื่อมิให้สมาคมการค้าที่ได้จดทะเบียน ไว้ตามพระราชบัญญัติสมาคมการค้า พ.ศ. ๒๕๐๙ ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกกฎหมายดังกล่าว และเมื่อได้แจ้งแล้วให้ถือว่าสมาคมดังกล่าวได้รับการจดทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและ พณิชย์